

آزمون‌های سراسری گاج

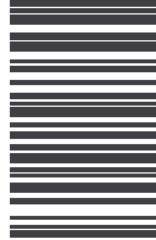
گنبدی درس در آنلاین خاک کنند.

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱

جمعه ۲۱ مهر ۹۸

پاسخ‌های تشریحی پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۶۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		شماره سؤال	مدت پاسخ‌گویی
		از	تا		
۱	فارسی ۲	۲۰	۱	۲۰	۱۵ دقیقه
۲	عربی زبان قرآن ۲	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۸۱	۹۵	۲۰ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۰۶	۱۲۰	۱۵ دقیقه
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۵ دقیقه
۹	فلسفه یازدهم	۱۵	۱۳۶	۱۵۰	۱۵ دقیقه
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰ دقیقه

آزمودهای سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	فارسی
حسام حاج مؤمن - پریسا فیلو شاهر مرادیان	بهروز حیدربکی - شهرزاد بخشایش	زبان عربی
بهاره سلیمانی	مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی
پریسا فیلو - مریم پارساییان	امید یعقوبی فرد - بهروز کلانتری	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - پگاه افتخار سودابه آزاد	محمد یگانه - علی منظمی	ریاضیات
ابوالفضل مزرعی - اسامیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	علوم و فنون ادبی
مریم پارساییان - لیلا عباسی	سید حسام الدین جلالی	فلسفه
مریم پارساییان - لیلا عباسی	میترا چینی‌ساز - میلاد اکبری	اقتصاد
مریم پارساییان - لیلا عباسی	مینتا تاجیک - سیروس نبی‌زاده	جامعه‌شناسی
مریم پارساییان - لیلا عباسی	نگار کاغذگران	روان‌شناسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمانی - سانا فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاهحسینی - مریم پارساییان

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طرح شکل: فاطمه میناشرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدی - الناز دارانی

امور چاپ: عباس جعفری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب، بین
چهارراه ولی‌عصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی: ۰۲۰-۶۴۶۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

- ۱۸** مفهوم گزینه‌ی (۳): بی‌قراری عاشق و نیاز او به آرامش مفهوم مشترک مصراع سؤال و سایر گزینه‌ها: عشق مایه‌ی قرار و بی‌قراری است.
- ۱۹** مفهوم گزینه‌ی (۳): غلبه‌ی عشق بر عقل / تقابل عشق و عقل مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ضرورت عاقبت‌اندیشی و آینده‌نگری.
- ۲۰** مفهوم گزینه‌ی (۴): معشوق باعث اعتبار و آبروی عاشق است. مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: دعوت به حفظ آبرو و پرهیز از معاشرت با فرمایگان و اظهار نیاز به آنان.

زبان عربی

درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه‌ی واژگان یا مفهوم مشخص کن (۲۱-۲۸):

- ۲۱** ترجمة الكلمات مهم: أذكروا: ياد كنيد / إذ: آن‌گاه / گنتم: بوديد / ألل بيي: ميان ... را پيوند داد / أصبعهم: شدید، گشتید اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:
- (۱) به ياد بیاورید (← ياد کنید)، عدم ترجمة «بین» (← میان)، هستید (← شدید)
- (۳) دشمنی می‌کردید (← دشمن بودید)
- (۴) که (← پس، و)، با هم (اضافی است)، «بین» ترجمه نشده، آشنا کرد (← پیوند داد)
- ۲۲** ترجمة الكلمات مهم: كاد: نزدیک بود / يتحقق: محقق شود، برآورده شود؛ فعل مضارع بعد از «كاد» به صورت التزامي ترجمه می‌شود. / لم ثگن لثقيث: توجه نمی‌کردی؛ ماضی استمراری منفی است. / ثيغه عنك: آن را از تو دور می‌کرد؛ در جمله وصفیه، فعل مضارع بعد از فعل ماضی به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

- اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:
- (۱) نزدیک است (← نزدیک بود؛ «كاد» فعل ماضی است و مضارعش «يكاد» می‌باشد)، دور می‌کند (← دور می‌کرد)، توجه نکنی (← توجه نمی‌کردی) تو را از آن (← آن را از تو)
- (۳) محقق می‌شد (← نزدیک بود محقق شود)، دور می‌کند (← دور می‌کرد) توجه نکرده بودی (← توجه نمی‌کردی)

- ۲۳** عَيْنَا أَنْ تَكُونُ: ما باید باشیم، بر ما لازم است که باشیم [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

مشتاقین: علاقه‌مند [رد سایر گزینه‌ها]

- عزائم الأمور: کارهای مهم [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
- الأعمال الصالحة: اعمال (کارهای) شایسته [رد سایر گزینه‌ها]
- ۲۴** ترجمة الكلمات مهم: كان أبيب: دچار شده بود؛ ماضی بعيد / سُلِّي: فلجي / ضيئون: گردانده بود؛ فعل ماضی در جمله وصفیه‌ای که قبلش فعل ماضی آمده به صورت ماضی بعيد نیز ترجمه می‌شود. / مَعْوَقاً: معلوم / أصْبَحَ: شد / أَعْجَبَ: شگفتانگیزها اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) فلچ (← فلچی؛ نکره است)، و (← که)، گشته بود (← او را گردانده بود)
- (۲) بود که (اضافی است)، دچار شد (← دچار شده بود)، کرد (← گرداند، گردانده بود)، با همه (← با وجود)
- (۴) بود که (اضافی است)، دچار شد (← دچار شده بود)، ناتوان (← معلوم)، گشت (← او را گردانده بود)، مشکلاتی که داشت (← مشکلاتش)، شگفتانگیز (← از شگفتانگیزهای)

فارسی

۱ معنی درست واژه‌ها: حمیت: مردانگی، جوانمردی، غیرت / رُخْدَان: چانه / قوت: غذا، خوراک، رزق روزانه / اقبال: روی آوردن، نیکبختی

۲ معنی درست واژه‌ها: بی‌شبه‌ت: بی‌تردید، بی‌شك / دوال: چرم و پوست؛ یک دوال: یک لایه، یک پاره

۳ معنی درست واژه: تازیک: لفظی است ترکی، تازی، غیرترک به ویژه فارسی زبانان

۴ املای درست واژه: گزند: آسیب، آفت

۵ املای درست واژه: ازل: زمان بی‌اعجاز (عزل: برکنار کردن، بازداشت از کار)

۶ زندان موصول (مجموعه خاطره): اصغر رباط جزی عباتس میرزا آغازگری تنها: مجید واعظی

۷ حمله‌ی حیدری (منظوم): باذل مشهدی

۸ جوامع الحکایات و لوعام الروایات: محمد عوفی

۹ وابسته‌های پسین: ها / ای / ان / اصر / خویش / ها / خود / واژه / ها / تازی (۱۰ وابسته)

۱۰ در این گزینه «ی» در واژه‌ی «دیدنی» نشانه‌ی نکره است.

۱۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۲ تقدم فعل بر مفعول: تا تو نمودی جمال تقدم فعل بر متنم: رفت برون از دلم

۱۳ تقدم فعل بر نهاد: لشکر کشید عشق

۱۴ تقدم فعل بر مفعول: بگذشت بر زبان پیمانه: مجاز از شراب

۱۵ چهارپاره شعری است که از چند بند هموزن تشکیل شده است و هر بند آن شامل چهار مصراع است که مصراع‌های زوج آن هم‌قافیه است. این قالب شعری، پس از مشروطه در ایران ابداع شد و رواج یافت و شامل موضوعات سیاسی و اجتماعی است.

۱۶ آرایه‌ی حس‌آمیزی در سایر گزینه‌ها:

۱۷ بهانه‌های رنگین: آمیزش دو حس شنوازی و بیتایی

۱۸ جان شیرین: نسبت دادن صفت شیرین به جان

۱۹ خنده‌ی شکرین: آمیزش دو حس شنوازی و چشایی

۲۰ مفهوم گزینه‌ی (۳): خوار و ذلیل بودن در برابر متشوق از هر عریتی (در نظر دیگران) برتر است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: همه‌ی تغییرات در پدیده‌های جهان به اراده‌ی خدا و همه‌ی کم و زیاد شدن‌ها به دست خداست.

۲۱ مفهوم گزینه‌ی (۲): راست‌گویی موجب گرفتاری است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: سنجیده‌گویی

۲۲ مفهوم گزینه‌ی (۲): عاشق از عشق دست برنمی‌دارد.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: آزادگی و بی‌علقانی

- ٢٥ ترجمه گزینه‌ها:**
- (۱) کشید، دراز کرد، گسترش داد
  - (۲) شدت یافت
  - (۳) دراز شد
  - (۴) محکم کرد

٢٦ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پیوستن
- (۲) چنگ زدن
- (۳) دریافت کردن
- (۴) توجه

٢٧ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) یاد کردن
- (۲) حرف زدن
- (۳) به شمار آوردن
- (۴) به زبان آوردن

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۰ – ۳۳):

- ٢٨ «المعلم»** فعل مذکور است، بنابراین فعلی که در جای خالی اول می‌آید باید مذکور باشد و فرقی نمی‌کند که ماضی باشد یا مضارع [رد گزینه (۱)] علاوه بر این، با توجه به ارادت شرط «إن»، حرکت آخر این فعل (اگر مضارع باشد) باید ساکن شود. [رد گزینه (۲)] در جای خالی دوم، کلمه «التلاميذ» فاعل و جمع مکسر «اللهمي» بوده و مذکور است، بنابراین فعل باید مذکور باید [رد گزینه (۳)]. همچنین باید توجه کرد که چون فاعل از نوع اسم ظاهر بالفاصله پس از فعل آمده، فعل آن باید به صورت مفرد باید، نه جمع [رد گزینه‌های (۱) و (۲)].

ترجمه: اگر معلم وارد کلاس بشود دانش‌آموزان به خاطر احترام به او برمی‌خیزند.

- ٢٩ کلمه «خبر»** می‌تواند به معناهای «خوب» (صفت ساده)، «خوبی» (مصدر) و «بهتر، بهترین» (اسم تفضیل) در عبارت‌ها ظاهر شود. اگر این کلمه «ال» بگیرد، معنای «خوبی و خوب» می‌دهد و در سایر موارد، غالباً اسم تفضیل است. (که البته نیاز به بررسی جمله دارد).

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) اگر «خبر» اسم تفضیل شود و برای مقایسه دو چیز به کار رود، معنای «بهتر» می‌دهد. در این حالت غالباً پس از آن حرف «من» یا «لـ» می‌آید. در این عبارت «خبر» معنای «بهتر» می‌دهد.

ترجمه: بی‌گمان زندگی شما در دنیا، سرگرمی و بازیجه است و آخرت بریتان بهتر و ماندگارتر است. (به «لکم» دقت کنید).

- (۲) باز هم بعد از «خبر» حرف «لـ» (لکم) آمده، پس به معنای «بهتر» است. ترجمه: «آن‌چه خداوند (بریتان) باقی می‌گذارد، بریتان بهتر است اگر مؤمن باشید.»

- (۳) «خبر» اگر مضارع شود به صورت «بهترین» ترجمه می‌شود (خبر ← مضارع، الكلام ← مضارع إليه)

ترجمه: بهترین سخن آن است که کوتاه و گویا باشد.

- (۴) «خبر» اگر «ال» بگیرد معنای تفضیلی ندارد.

ترجمه: گاهی خیر (خوبی) در چیزی است که رخ می‌دهد، هر چند سرانجامش را ندانیم.

٣٠ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) موضوع: اسم نکره (موصوف) / یعنی: صفت از نوع جمله (یک صفت)

- (۲) آشعة: موصوف (اسم نکره) / فضیّة: صفت از نوع اسم / تخلب: صفت از نوع جمله (دو صفت)

- (۳) ریاح: موصوف / شدیده: صفت از نوع اسم (چون قبل از فعل «خربت»، حرف «ف» آمده، این فعل نمی‌تواند صفت از نوع جمله باشد).

- (۴) أَسْبُوع: موصوف / واحد: صفت از نوع اسم (یک صفت)

توجه: به صفت از نوع جمله، جمله وصفیه می‌گویند.

- ٢٥ ترجمه کلمات مهم: ستة و خمسون في المئة: پنجاه و شش**

درصد / لـ یشارکن: شرکت نخواهد کرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) شمارش نامها (← لیست نامها)، شرکت نمی‌کنند (← شرکت نخواهد کرد؛ لـ + مضارع: مستقبل منفي)

- (۳) صفت و پنج نفر از دانش‌آموزان (← پنجاه و شش درصد از دانش‌آموزان)، سال پایانی (← پایان سال؛ «آخر السنة» ترکیب اضافی است)، شرکت نمی‌کنند (← شرکت نخواهد کرد)

- (۴) نفر (← درصد)، پایانی سال (← پایان سال)

٢٦ لتعین: باید بپرسیم؛ «لام» امر + مضارع متکلم مع الغير

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) درک نمی‌کند (← درک نکرد، درک نکرده است؛ لم + فعل مضارع = ماضی ساده یا ماضی نقلی منفي)

- (۳) نقاش (← نقاشان؛ رسامون + البلد)، برنده شده است (← برنده شده‌اند)

- (۴) پشمیان بود (← پشمیان شده بود؛ کان + فعل ماضی = ماضی بعيد)

٢٧ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) این مردی (یک مرد) بازدارنده از کارهای زشت است.

- (۲) به برپایی کارهای بزرگ اهتمام می‌ورزید.

- (۳) هنرهای سودمند به من در زندگی کمک کرد.

- (۴) غیبت از زشت‌ترین کارهایست، پس ما باید از آن دوری کنیم.

٢٨ ترجمه عبارت سؤال: «بی‌گمان خداوند آن‌چه را که در قومی هست تغییر نمی‌دهد مگر این‌که خودشان آن را تغییر دهند.»**بررسی گزینه‌ها:**

- (۱) به موضوع تن دادن به قضا و قدر اشاره کرده که کاملاً بر عکس مفهوم عبارت سؤال است.

- (۲) به تأثیرگذاری خداوند در تمام کارها اشاره دارد که با مفهوم عبارت سؤال، متفاوت است.

- (۳) همانند عبارت سؤال به این موضوع اشاره دارد که ما خودمان مسئول حال خوب یا بدمان هستیم و در واقع «از ماست که بر ماست».

- (۴) مانند گزینه (۱) به تن دادن به قضا و قدر اشاره می‌کنند.

- گزینه مناسب را برای کامل کردن جاهای خالی، طبق سیاق متن انتخاب کن (۲۹ – ۳۲):

برخلاف تصویر عده‌ای، زبان عربی از زبان فارسی تأثیر پذیرفته است. اگر درباره آن (تأثیر) پژوهش کنیم، خواهیم دید که واژگان فارسی بسیاری ... عصر جاهلی وارد عربی شده‌اند. دلایل مختلفی برای این موضوع وجود دارد از جمله تجارت و حضور ایرانیان در سرزمین‌های عربی. و انتقال واژگان از زبان ما به عربی ... بعد از (۳۱)... ایوان به حکومت اسلامی. اما نکته شایسته توجه آن است که این واژگان به همان شکلی که در فارسی بودند در عربی استفاده نشدن: بلکه آواه‌ها و وزن‌هایشان دگرگون شدند و عرب‌ها، آن‌ها (واژگان) را با توجه به زبانشان ... این یک امر طبیعی است که آن را نزد اهل زبان مشاهده می‌کنید.

٢٩ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هنگامی که

- (۲) با، همراه

- (۳) از هنگام

٣٩ برسی و ترجمه گزینه‌ها:

۱) «فی الحوادث» جار و مجرور و خبر مقدم است و «تجارب» مبتدای مؤخر است که نکره است.

ترجمه: در رویدادهای تاریخی تجربه‌هایی هست که ملت‌ها گاه آن‌ها را فراموش می‌کنند.

۲) «عالیم» مبتدای نکره است.

ترجمه: دانشمندی که از دانشش سود برده می‌شود، بهتر از هزار عبادت‌کننده است.

۳) «هود» مبتداست که یک اسم خاص (علم) می‌باشد و بنابراین معرفه است؛ دقت کنید که بعضی اسم‌های خاص، تنوین می‌گیرند، اما هم‌چنان معرفه هستند.

ترجمه: هود پیامبری است که خداوند او را به سوی قوم عاد برای هدایت کردن‌شان فرستاد.

۴) «صادق» فعل امر از مصدر «مصادقة» است؛ پس این جمله فعلیه است و اصلاً مبتدا ندارد.

ترجمه: با دوستانت با اخلاص دوستی کن تا تو را دوست بدارندا در گزینه (۲)، «سراجاً» خبر برای فعل ناقص «ستکون» و منصوب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قادران ← قادرین؛ جمع مذکر سالم از « قادر »، خبر برای فعل ناقص «ليس» و منصوب به «باء»)

۳) «مستعدون» ← مستعدین؛ جمع مذکر سالم از «مستعد»، خبر برای فعل ناقص «أصحابنا» و منصوب به «باء»)

۴) فَرِحَانٌ ← فَرِحَيْنٌ؛ مثنای مذکر از «فرح»، خبر برای فعل ناقص «لا تُصِيرَان» و منصوب به «باء»)

دین و زندگی

۴۱ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «اقوام و ملل پیشین (سلف) بدین سبب، دچار سقوط (انحطاط) شدند که در اجرای عدالت، تعییض روا می‌داشتند...» و این حدیث شریف درباره «تلاش برای برقواری عدالت و برابری» از ویژگی‌های سیره‌ی پیامبر (ص) می‌باشد.

۴۲ هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی به خصوص اهل بیت پیامبر (ص) را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آن‌ها را راهنمای مردم معرفی کنند. این موضوع مؤید «ارائه الگوهای نامناسب» از چالش‌های سیاسی و اجتماعی و فرهنگی عصر ائمه‌ی اطهار (ع) است.

اقدام ائمه در «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» در تقابل چالش «تحريف در معارف اسلامی» است، زیرا در حالی که حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت میدان می‌دادند تا قرآن را مطابق با اندیشه‌های باطل خود تفسیر کنند (مانند کعب‌الاحبار یهودی)، امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آورند معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کرند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه‌ی این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند.

٤٦ برسی گزینه‌ها:

۱) «یَجْعَلُ» حرف زائد ندارد (جمله) و به خاطر حرف «ل» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. ← (که) قرار دهد

۲) «يُؤكّد» بر وزن «يَعْلَمُ» از باب «تفعیل» است و به خاطر «کان» ابتدای جمله به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود ← تأکید می‌کرد

۳) حرکت‌های فعل «نَصَطَرَ» (ضمہ روی «ن» و فتحه روی «ط») نشان می‌دهند که این فعل، مجھول است. ضمناً «قد» تأثیری در تغییر زمان فعل ندارد ← قد نُصَطَرَ: گاهی ناگزیر می‌شوند

۴) «يَصْفَرُ» حرف زائد ندارد (صفَر) اما چون جمله وصفیه شده و قبلش هم در عبارت، فعل ماضی آمده باید آن را به صورت ماضی استمراری ترجمه کنیم.

ترجمه: در جزیره کیش دلفینی را دیدم که به زیبایی سوت می‌زد.
فعل ماضی

٣٧ برسی و ترجمه گزینه‌ها:

۱) «سائق» و «بالَة» هر دو اسم فاعل از ثلاثی مجرد، «معجبًا» اسم مفعول از مصدر «إعجاب». اسم مبالغه وجود ندارد.

ترجمه: راننده‌ای با سرعتی زیاد با خودپسندی در کوچه می‌راند!

۲) «شُعَرَاء» (جمع شاعر) اسم فاعل و «مَمْزُوجَة» اسم مفعول از ثلاثی مجرد، «المَلْمَعَ» اسم مفعول از مصدر «تَلَمِيع» ایم مبالغه وجود ندارد.

ترجمه: بعضی از شاعران اشعاری آمیخته به عربی و فارسی سروندند که آن‌ها را ملمع نامیدند!

۳) «مَضْدِقَ» اسم فاعل از مصدر «تَصْدِيقَ»، «الْقَوَالُ» اسم مبالغه، «مَحْرُومُ» اسم مفعول از ثلاثی مجرد. پس هر سه در این گزینه وجود دارد.

ترجمه: «بِأَوْكَنْنَدَةِ انسان يُرْكَوْ در هرچه می‌گوید، از اعتماد مردم محروم است!»

۴) «الْغَلَامَةُ» اسم مبالغه و «المَفْسَرُ» اسم فاعل از مصدر «تَفْسِيرَ». ترجمه: «علایم طباطبائی از نامدارترین مفسران قرآن کریم در جهان است!»

دقت کنید: «العالیم: جهان» اسم فاعل نیست و با «العالیم: دانا» فرق دارد.

۵) می‌دانید که حرف «لا» بر سر فعل مضارع، می‌تواند برای نفی یا برای نهی باشد، مثلاً «لا تَذَهَّبْ: نمی‌روی» = نفی / «لا تَذَهَّبْ: نرو»، «لا

تَذَهَّبْ: نیاید برویم» = نهی. حالا باید ببینیم در کدام گزینه نمی‌تواند معنای نهی بدهد.

٣٨ برسی و ترجمه گزینه‌ها:

۱) ترجمه: «انسان بندۀ نیکی کردن است، پس نیکی کردن را ترک نمی‌کنیم / نباید ترک کنیم!» هر دو درست است.

۲) ترجمه: «عقل درباره چیزی که نسبت به آن دانشی ندارد، حرف نمی‌زند / نباید حرف بزند» هر دو درست است.

۳) ترجمه: «هر کس به مردم رحم نکند / نباید به مردم رحم کند، خدا او را مجازات می‌کندا» به صورت نهی درست نیست.

دقت کنید: وقتی «لا + مضارع» به عنوان فعل شرط می‌آید (مثل اینجا)، قطعاً مضارع منفی است.

۴) ترجمه: «دیگران را از تجربه‌های مفید منع نمی‌کنی / منع نکن» هر دو درست است.

۴۹ پیامبر در حدیث جابر پس از معرفی امام زمان (عج) می‌فرماید: «اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آن‌جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده‌ی به او باقی می‌مانند.»

۵۰ پیامبر اسلام پیش (مقدم) از جمله‌ی «مَنْ كُنَّتْ مَوْلَةً...» یعنی حدیث غدیر، فرمودند: «أَيُّهَا النَّاسُ قَنْ أُولَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ» همان‌طور که در جمله‌ی پیش صحبت از اولویت و ولایت است در جمله‌ی بعد هم باید صحبت از ولایت و سپرپستی باشد تا ارتباط معنوی این دو کلام محفوظ بماند.

۵۱ باید دقت کنیم که آیه‌ی «الَّمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ آمَنُوا...» آیه‌ی ۶۰ سوره‌ی نساء است و فرمان داده شده به مردم در آیه‌ی «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أطِيعُوا اللَّهَ وَ أطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَئِكُمْ مُّنْكَرٌ...» آمده است و این آیه‌ی ۵۹ سوره‌ی نساء است، شبیه به این سؤال در کنکور انسانی سال ۹۶ آمده است.

۵۲ با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «فَلَا يَتَبَدَّلُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْكَانَ مِنْ عِنْدِ عَيْرِ اللَّهِ لَوْجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» آیا در قرآن تدبیر نمی‌کنند و اگر از نزد غیرخدا بود در آن اختلافی بسیار می‌بافتند. مؤید انسجام درونی در عین نزول تدریجی است، یعنی اگر قرآن منشاً و سرچشمه‌ای غیرالله‌ی داشت، قطعاً در آن تعارض و ناسازگاری بود.

توجه: قسمت دوم گزینه‌ی (۴) نادرست است.

۵۳ براساس آیه‌ی ۸۵ سوره‌ی آل عمران که می‌فرماید: «وَ مَنْ يَتَبَغَّ غَيْرُ الْإِسْلَامِ دِيَنًا فَلَنْ يَعْلَمَ مِنْهُ وَ مَنْ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَابِرِينَ» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود. خسaran اخروی معلول اختیار نکردن اسلام به عنوان راه و روش زندگی است.

آمدن پیامبر جدید (تجدید نبوت) و آوردن (اتیان) کتاب جدید نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است (نادرستی گزینه‌های (۱) و (۴)).

۵۴ در سوره‌ی عصر می‌خوانیم: «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْنٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِيلُوا الصَّالِحَاتِ...»: قطعاً انسان در زیان‌کاری است، مگر کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام دادند....»

«نیاز کشف راه درست زندگی» که با سؤال «چگونه زیستن» همراه است، دغدغه‌ی دیگر انسان‌های فکور و خردمند است، این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

۵۵ با توجه به کلیدواژه‌ی «مُعَبِّرًا نِعْقَةً» در این آیه‌ی شریفه این خود مردم هستند که به واسطه‌ی اعمالشان از نعمت وجود امام زمان (عج) محروم‌اند، همان‌طور که امام علی (ع) می‌فرمایند: «زمین از حجه خدا (امام) خالی نمی‌ماند، اما خداوند به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجه در میانشان بی‌بهره می‌سازد.» تغییر نعمت‌ها معلول ارتکاب گناه است و این آیه مؤید این موضوع است.

۴۳ حدیث سلسله‌ی الذهب، مؤید «حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص)» از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی است و شیوه‌ی بیان امام رضا (ع) در بیان حدیث نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص) از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است، این حدیث به جهت توالی و پشت سرهم آمدن اسامی امامان به حدیث سلسله‌ی الذهب (یعنی زنجیره‌ی طلایی) مشهور است.

۴۴ دقت کنید: این حدیث به ولایت ظاهری یعنی «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» از اقدامات مربوط به ولایت ظاهری نیز اشاره دارد که در گزینه مذکور نیست.

۴۴ منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت، پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند. مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورات امام زمان (ع) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند. قسمت اول هر چهار گزینه صحیح است) با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی: «لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الرَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الدِّكْرِ إِنَّ الْأَرْضَ يَرْتَهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ»: به راستی در زیور، پس از ذکر (تورات) نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایسته‌ی من به اirth می‌برند. اشاره در زیور حضرت داود (ع) و تورات حضرت موسی (ع) نشانگر «موعود و منجی در ادیان» است.

۴۵ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «حال کسی که از امام خود دور افتاده، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند.»

یکی از وظایف مردم در قبال رهبری، افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی است. برای تصمیم‌گیری در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است. ما باید بتواتیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیش ترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه‌ی آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم.

۴۶ پاسخ به سؤالات بنیادین و اساسی حداقل دو ویژگی را باید داشته باشد:

(الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تحریه و آزمون است، در حالی که عمر محدود آدمی برای جنین تجربه‌ای کافی نیست.

(ب) همه جانبه باشد، به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد، زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد (جدایی‌ناپذیر بودن ابعاد وجودی انسان).

۴۷ هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی را حفظ کرده و رابطه‌ی غیرشرعی با جنس مخالف نداشته باشد، کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد. هم‌چنین هرکس خواستار آن است که تا دیگران به اعضای خانواده‌ی او نظر سوء نداشته باشد، خودش هم باید چنین باشد، نظام هستی بر عدالت است. عمل هرکس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت؛ در نتیجه این موضوع به مراعات عفاف و پاکدامنی درباره‌ی خود و دیگران اشاره دارد.

۴۸ نوجوان و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره‌ی سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیکتر است، یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

توضیح: با توجه به این که در جای خالی اول، گوینده‌ی جمله به تجربه‌ی عمومی از ابتدای زندگی تا کنون اشاره می‌کند، به فعل در زمان حال کامل نیاز داریم؛ بنابراین یکی از گزینه‌های (۱) یا (۳) می‌تواند صحیح باشد. علاوه بر این، هر چند ”has seen“ در گزینه‌ی (۲) در زمان حال کامل است، اما به دلیل مثبت بودن فعل، در این جمله از نظر معنایی صحیح نیست. در مورد جای خالی دوم دقت کنید که فعل مورد نظر در جمله‌ی دوم، در زمان مشخصی از گذشته انجام شده و به پایان رسیده است؛ بنابراین در جای خالی دوم به فعل در زمان گذشته‌ی ساده (در این تست به ”heard“) نیاز داریم.

۶۴ پاید هنگامی که یک جراحت یا بیماری دارید که باعث می‌شود

برایتان واضح یا سریع فکر کردن سخت شود، از رانتگری اجتناب کنید.

توضیح: بعد از فعل ”avoid“ (اجتناب کردن از، خودداری کردن از) فعل دوم به صورت اسم مصدر (فعل *ing*دار) به کار می‌رود.

دقت کنید: بین ”avoid“ و فعل دوم، کاربرد ضمیر مفعولی (مانند ”you“ در گزینه‌های (۱) و (۳)) صحیح نیست.

۶۵ **۱** جهان به دلیل سیستم‌های ارتباطی و حمل و نقل مدرن، در حال کوچکتر شدن است.

- (۱) ارتباط؛ تماس
- (۲) گفت‌وگو، مکالمه
- (۳) درک، ادراک
- (۴) رقابت

۶۶ **۲** قربانیان سوانح جاده‌ای حدود یک چهارم بیماران بیمارستان را تشکیل می‌دهند.

- (۱) ترک کردن؛ رها کردن
- (۲) تشکیل دادن؛ ساختن
- (۳) مراقبت کردن از
- (۴) مراقبت کردن

۶۷ **۱** در بسیاری از جوامع، زبانی که به کار می‌برید، حالات [چهره] و کاربرد یا عدم کاربرد زبان عامیانه، حکایت از موقعیت اجتماعی شما دارد.

- (۱) منعکس کردن، بازتابندن؛ حکایت از ... داشتن
- (۲) شامل ... بودن

(۳) واپسیه بودن، بستگی داشتن

(۴) ارزش قائل شدن برای؛ قیمت‌گذاری کردن

۶۸ **۴** بسیاری از بچه‌های کوچک این موقعیت را ندارند که به کمپ تابستانی زیبایی مانند این بروند، بنابراین باید قدر آن را بدانید.

(۱) آزمایش کردن

(۲) شناسایی کردن، شناختن

(۳) توسعه یافتن؛ پیشرفت کردن؛ رشد کردن؛ توسعه دادن

(۴) قدر ... را دانستن؛ قدردانی کردن از؛ درک کردن

۶۹ **۱** به نظر می‌رسد بسیاری از دانشجویان زبان دوم اعتقاد دارند که یادگیری زبان طرف چند ماه قبل دستیابی است، در حالی که در واقع آن یک فرآیند مدام‌العمر است.

(۱) حقیقت، واقعیت

(۲) کارکرد، عملکرد

(۳) محصول

(۴) بی‌نظمی؛ آشفتگی؛ اختلال

توضیح:

در واقع (امر):

۱ **۵۶** به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه‌ی کتابت، تعليمات انبیاء به تدریج فراموش می‌شد یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد که بیانگر تحریف تعليمات پیامبر پیشین است.

لازمه‌ی ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. این مطلب بیانگر استمرار و پیوستگی در دعوت است.

۴ **۵۷** شکست دادن پهلوان عرب «عمربن عبدود» در جنگ خندق بود نه بدر.

۲ **۵۸** از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بایمان بودن است. هر قدر ایمان یک فرد قوی تر باشد، شایستگی او برای همسری بیش تر است. آمادگی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.

۲ **۵۹** خداوند در قرآن کریم، علت از دست دادن نعمت‌ها توسط انسان را این‌گونه بیان می‌کند: «ذلک بأنَ اللَّهِ لَمْ يَكُنْ مُغَيِّرًا نَعْمَةً انعْهَمَا عَلَى قومٍ حتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَ أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ»: خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آن‌که آن‌ها خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنوا و دانست. در این آیه آشکارا به اختیار انسان و نقش او در تغییر نعمت‌های اعطاشده از سوی خداوند اشاره شده است.

۱ **۶۰** امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداخت. دوران امام کاظم (ع)، دوران اختناق شدید بود، اما ایشان دست از مبارزه بزندشت. در زمان امام صادق (ع)، بر اثر اشتباہات مسلمانان و روی آوردن آن‌ها به بنی عباس و پیروز شدن بنی عباس بر بنی امیه، دوران سخت‌گیری به علوبان دوباره آغاز شد.

زبان انگلیسی

۴ **۶۱** مری به او توصیه کرد که تنها به آن جا برود، اما او فکر نمی‌کرد که آن توصیه‌ی خوبی باشد.

توضیح: ”advice“ (توصیه، نصیحت) یک اسم غیرقابل شمارش است و بنابراین **S** جمع نمی‌گیرد و برای شمارش آن باید از **piece of**“ استفاده کنیم که قبل از اسم به کار می‌رود. دقت کنید که ”good“ (خوب) صفت است و در زبان انگلیسی، صفت قبل از اسم به کار می‌رود، نه پس از آن.

۳ **۶۲** کدام‌یک از موارد زیر از نظر گرامری غلط است؟

(۱) سوزان باهوش است و انتظار دارم که او در امتحان به راحتی قبول شود.

(۲) بهترین راه بهبود سریع [زبان] انگلیسی تان تمرین زیاد است.

(۳) می‌خواهم که بچه‌هایم با هر شخصی که روبه‌رو می‌شوند خوب رفتار کنند.

(۴) مایکل سریع شنا می‌کند چون که بازوهای نیرومندی دارد.

توضیح: با توجه به ترتیب صحیح اجزای جملات، بعد از فعل اصلی (*behave*) در گزینه‌ی (۳) به قید حالت (*nicely*) نیاز داریم، نه صفت (*nice*).

۱ **۶۳** عموجرج من [تا حالا] هرگز دریا را در زندگی اش ندیده است. با این حال، هفته‌ی قبل از او شنیدم که برای قایقرانی برنامه‌ریزی می‌کند.

عفونت کرد. لوئی بینایی هر دو چشم [خودش] را از دست داد. این [شرايط] برای لوئی بسیار سخت بود، اما خیلی زود یاد گرفت که با نابینایی اش سازگار شود. او شروع به جستجوی راههایی کرد تا یادگیری را ادامه دهد. او به یک مدرسه‌ی خاص برای نابینایان رفت. زمانی که او آن جا بود، بر مبنای یک رمز قدیمی ارتش، درست کردن الفبایی [جديد] را آغاز کرد. آن از برآمدگی‌های برجسته و خطهای مورب تشکیل می‌شد، اما [درست کردن این الفبا] فرآیندی طولانی بود. زمانی که لوئی برای تعطیلات به خانه رسید، شروع به آزمایش کردن سوراخ‌کن فلزی کندی کرد [و] برآمدگی‌های را بر روی کاغذ ایجاد کرد. هر حرف الفبا از شش نقطه تشکیل شده بود که به شکل‌های متفاوتی مرتب شده بودند. این باعث می‌شد که خواندن برای فرد نابینا بسیار سریع‌تر و آسان‌تر شود. لوئی بریل از همان وسیله‌ای استفاده کرد که باعث نابینایی اش شد تا به نابینایان در خواندن کمک کند! آن یک دستاورده شگفت‌انگیز بود.

۲ کدام‌یک از برداستهای زیر را می‌توان در مورد لوئی بریل انجام داد؟ **۷۶**

- (۱) لوئی با استفاده از سیستم بریل یاد گرفت کتاب بنویسد.
- (۲) حادثه‌ی بریل در نهایت منجر به بهبود زندگی افراد نابینا در همه‌جا شد.
- (۳) لوئی بریل می‌توانست از حمایت بیشتری از [طرف] والدینش بهره ببرد.
- (۴) لوئی بریل از خشم خودش برای بهبود زندگی‌اش استفاده کرد.

۱ معنی کلمه‌ی “enabled” (قادر ساختن، توانایی دادن به) به نحوی که در پارagraf اول به کار رفته چیست؟ **۷۷**

- (۱) امکان‌پذیر کردن
- (۲) محدود کردن، مقصود کردن
- (۳) مفید بودن، سودمند بودن
- (۴) قضاوت کردن

۳ بعد از خواندن این متن می‌توانید چه چیزی را در مورد لوئی بریل متوجه شوید؟ **۷۸**

- (۱) او مذهبی و متعهد به فعالیت‌های میسیونری (تبلیغ دین مسیحیت) بود.
- (۲) او ثروتمند بود و زندگی تجملی داشت.
- (۳) او سخت‌کوش و دارای پشتکار بود.
- (۴) او تنبل و نامصمم بود.

۲ کدام جمله توضیح می‌دهد [که] چرا سیستم لوئی بریل موقوف بود؟ **۷۹**

- (۱) او شروع به جستجوی راههایی کرد تا به یادگیری ادامه دهد.
- (۲) هر حرف الفبا شامل شش نقطه بود که به شکل متفاوتی مرتب شده بودند.
- (۳) این باعث می‌شد که خواندن برای فرد نابینا بسیار سریع‌تر و آسان‌تر شود.
- (۴) آن کشته شگفت‌انگیز بود.

۴ کلمه‌ی “tool” (ابزار، وسیله) در پارagraf سوم به **۸۰** اشاره دارد.

- (۱) سیستم بریل
- (۲) رمز ارتش
- (۳) سیستم خواندن
- (۴) سوراخ‌کن فلزی

۳ دکتر بارها و بارها به او گفته است که سیکار را ترک کند، اما به نظر او از انجام آن ناتوان است. **۷۰**

- (۱) دور شدن
- (۲) [تلوزیون و غیره] خاموش کردن
- (۳) ترک کردن؛ رها کردن
- (۴) مراقب بودن، مواظب بودن

بسیاری از موادی که استفاده می‌کنیم طبیعی هستند، مانند پنبه، پشم، چرم، چوب و فلز. آن‌ها از گیاهان یا حیوانات حاصل یا از زمین استخراج می‌شوند. پلاستیک‌ها می‌توانند به جای محصولات طبیعی استفاده شوند، و از آن‌ها برای تولید لباس‌ها، قسمت‌هایی از اتومبیل‌ها و بسیاری از محصولات دیگر استفاده می‌شود. پلاستیک‌ها ماد مصنوعی هستند، که بدان معنی است که از مواد شیمیایی در کارخانه‌ها ساخته می‌شوند. این مواد شیمیایی عمده‌تاً از نفت حاصل می‌شوند، اما از گاز طبیعی و زغال سنگ نیز [حاصل می‌گردند]. یک ویژگی مهم پلاستیک‌ها آن است که به راحتی شکل می‌گیرند. از آن‌ها می‌توان برای ساخت تمام انواع اشیاء و همچنین نخ برای منسوجات استفاده کرد. چسب‌های فوق العاده قوی، رنگ‌های باداوم و مواد سبک‌وزنی که مستحکم‌تر از فلز هستند: تمامی این محصولات از پلاستیک‌هایی با ویژگی‌های به خصوص ساخته می‌شوند. هیچ‌کدام را نمی‌توان با مواد طبیعی تولید کرد.

۴ **۷۱**

- (۱) در نتیجه به
- (۲) در عرضی، به جای
- (۳) مشروط به این‌که

۲ **۷۲**

- (۱) محدود، طیف
- (۲) محصول
- (۳) اندازه؛ اقدام
- (۴) مورد، نمونه

۳ **۷۳**

- (۱) عمیقاً، به شدت
- (۲) بد ندرت
- (۳) عمدتاً، اساساً
- (۴) اخیراً، به تازگی

۲ **۷۴**

- (۱) کارکرد، عملکرد
- (۲) فشار
- (۳) کیفیت؛ ویژگی، خصوصیت
- (۴) سیک، شیوه

۴ **۷۵**

توضیح: با توجه به کاربرد صفت تفضیلی “stronger” (مستحکم‌تر)، در این جا جمله را با “than” کامل می‌کنیم.

یک پسر جوان فرانسوی سیستم خواندن بریل را در سن ۱۲ سالگی ابداع کرد. این شکل خواندن با هر [سیستم] دیگری متفاوت بود. آن کلمات را به نقاط برجسته در ترکیبات متفاوت تبدیل می‌کرد. سیستم بریل افراد نابینا را قادر ساخت تا بالآخره [بتوانند] بخوانند. لوئی خودش نابینا بود.

لوئی در ۴ ژانویه ۱۸۰۹، نزدیک پاریس متولد شد. او به صورت اتفاقی (بر اثر یک حادثه) نابینا شد. وقتی که فقط سه سال داشت، یک سوراخ‌کن فلزی را بردشت. سوراخ‌کن فلزی وسیله‌ای است که برای ایجاد سوراخ استفاده می‌شود. سوراخ‌کن فلزی لیز خورد و به چشمش آسیب زد. چشم او عفونت کرد و به زودی چشم دیگر [نیز]

۳ ۸۶ g تابعی همانی است، یعنی مقادیر x و y آن با هم برابر است.

به عبارت دیگر بهارای هر مقدار x $g(x) = x$ است:

$$g(-2) = -2 \Rightarrow \frac{1}{2}f(4) = -2 \Rightarrow f(4) = \frac{-2}{\frac{1}{2}} = -4$$

و چون f تابعی ثابت است، پس بهارای هر مقدار x $f(x) = -4$ است، در نتیجه داریم:

$$f(3) - g(3) = -4 - 3 = -7$$

۱ ۸۷

$$\begin{aligned} [\sqrt{1}] &= [1] = 1 \\ [\sqrt{2}] &= 1 \\ [\sqrt{3}] &= 1 \\ [\sqrt{4}] &= [2] = 2 \\ [\sqrt{5}] &= 2 \end{aligned} \quad \Rightarrow 1+1-1+2-2=1$$

۱ ۸۸ اگر نمودار $|y| = -|x|$ را در نظر بگیریم، آن‌گاه نمودار تابع دو واحد به سمت چپ و یک واحد به سمت بالا انتقال یافته است، پس ضابطه‌ی آن به صورت $y = -|x+2| + 1$ خواهد بود.

۲ ۸۹

$$\begin{cases} f(-5) = \frac{-5 < -3}{\text{ضابطه‌ی اول}} = 2(-5) + 1 = -10 + 1 = -9 \\ f(2) = \frac{2 \geq 1}{\text{ضابطه‌ی سوم}} = 2^2 = 4 \\ f(0) = \frac{-3 \leq 0 < 1}{\text{ضابطه‌ی دوم}} = -4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{f(-5) + 2f(2)}{f(0)} = \frac{-9 + 2(4)}{-4} = \frac{-9 + 12}{-4} = \frac{3}{-4} = -\frac{3}{4}$$

۴ ۹۰

$$(fg)(x) = f(x) \times g(x) = [x] \times (-|x|)$$

$$= \begin{cases} (-1) \times (-|x|) & -1 \leq x < 0 \\ 0 \times (-|x|) & 0 \leq x < 1 \\ 1 \times (-|x|) & x = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (fg)(x) = \begin{cases} -x & -1 \leq x < 0 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ -1 & x = 1 \end{cases} \Rightarrow$$

۳ ۹۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شاخص بهای کالا و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد.

۲) خط فقر، حداقل درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه، مورد نیاز است.

۴) نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعل را نرخ بیکاری می‌نامند.

۲ ۹۲ طبق نمودار، دمای بدن بیمار، روند تنایوی دارد. پس در ساعت ۷ بعدازظهر (۱۹) دمای بدن بیمار برابر 40° درجه خواهد بود. چون هر ۶ ساعت، یک بار دمای بدن او تکرار می‌شود.

ریاضی و آمار

۱ ۸۱ ارزش گزاره را برای دو حالت T (درست و نادرست) بررسی می‌کنیم:

p	q	r	$r \wedge q$	$\sim(r \wedge q)$	$\sim q$	$p \wedge \sim q$
d	d	d	d	d	d	d
d	d	n	n	d	d	d
d	n	d	n	d	d	d
n	d	n	n	d	d	d

چون در اینجا هر دو گزاره‌ی $(r \wedge q)$ و $(p \wedge \sim q)$ درست هستند، پس ارزش گزاره‌ی دو شرطی آن‌ها نیز در هر وضعیتی از T (چه درست و چه نادرست) درست است.

تذکر: قانون دو شرطی گزاره‌ها ($p \Leftrightarrow q$) به صورت زیر است:

p	q	$p \Leftrightarrow q$
d	d	d
d	n	n
n	d	n
n	n	d

۲ ۸۲

p	q	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$(p \vee q) \wedge (p \Rightarrow q)$	$(p \vee q) \wedge (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow q$
T	T	T	T	T	T
T	F	T	F	F	T
F	T	T	T	T	T
F	F	F	T	F	T

۳ ۸۳ در مرحله‌ی (۲) دچار اشتباہ شده است، زیرا حق ندارد طرفین معادله را بر x تقسیم کند چون ممکن است $x = 0$ باشد.

۴ ۸۴ هر دو نتیجه‌گیری درست است.

$$\begin{array}{c} p \Rightarrow q \\ \sim q \quad (\text{الف}) \\ \therefore \sim p \end{array} \quad \begin{array}{c} p \Rightarrow q \\ p \quad (\text{ب}) \\ \therefore q \end{array}$$

۲ ۸۵ این نمودار شامل دو بخش است:

بخش اول: یک خط است که از دو نقطه‌ی $(1, 0)$ و $(0, 0)$ می‌گذرد، که باید معادله‌ی این خط را بنویسیم:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{1 - 0}{0 - 1} = \frac{1}{-1} = -1$$

حال با داشتن شیب $m = -\frac{1}{2}$ و مختصات یکی از نقاط به دلخواه (مثالاً $(1, 0)$) معادله‌ی خط را بنویسیم:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 1 = -\frac{1}{2}(x - 1)$$

$$\Rightarrow y - 1 = -\frac{1}{2}x \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + 1$$

پس برای $x \geq 0$ ضابطه‌ی $y = -\frac{1}{2}x + 1$ را در نظر می‌گیریم. (دقت کنید که

چون نقطه‌ی $(0, 0)$ توپر است، در دامنه، علامت بزرگتر مساوی قرار دادیم.)

بخش دوم: یک خط افقی (موازی محور X ها) داریم. ضابطه‌ی هر خط افقی به صورت عدد y است که در اینجا $y = -2$ است. پس برای x از ضابطه‌ی $y = -2$ استفاده می‌کنیم.

دقت کنید که چون نقطه‌ی $(-2, -2)$ تخلی بود، در دامنه، فقط علامت کوچکتر قرار می‌دهیم و مساوی را در نظر نمی‌گیریم.)

$$f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + 1 & x \geq 0 \\ -2 & x < 0 \end{cases}$$

۳ ۱۰۰ همان‌طور که می‌دانیم در جدول دهک‌ها جمعیت همه‌ی دهک‌ها با هم برابر است، یعنی اگر جمعیت دهک اول ۵ میلیون نفر است، بقیه‌ی دهک‌ها نیز هر کدام ۵ میلیون نفر جمعیت دارند، بنابراین جمعیت کل کشور ۵۰ میلیون نفر است و از طریق فرمول زیر می‌توان درآمد ملی کشور را محاسبه کرد و سپس سهم دهک اول را به دست آورد.

$$\text{درآمد سرانه} \times \text{جمعیت کل} = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{دلار} = ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰ \text{ (دلار)}$$

$$\text{دلار} = \frac{۳}{۱۰۰} \times ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰ \text{ سهم دهک اول}$$

الف) اکنون می‌توان شاخص دهک‌ها را نیز به دست آورد.

$$\text{شاخص دهک‌ها} = \frac{۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰}{۷۵,۰۰۰,۰۰۰} = ۹$$

۱ ۱۰۱ بودجه از آغاز تا انجام:

۱- تنظیم لایحه‌ی بودجه توسط دولت و ارائه به مجلس

۲- تصویب بودجه توسط مجلس شورای اسلامی و تبدیل شدن به قانون

بودجه

۳- اجرای قانون بودجه توسط تمامی دستگاه‌های دولتی

۴- نظارت بر اجرای قانون بودجه توسط دیوان محاسبات از طریق ارائه‌ی سندي به نام تقریغ بودجه که اعضای این دیوان را نمایندگان مجلس انتخاب می‌کنند. (دیوان محاسبات مستقیماً زیر نظر مجلس شورای اسلامی است).

۱۰۲ (الف) شاخص رقابت‌پذیری ۱۱۰ عامل را در ۱۲ محور مورد بررسی قرار می‌دهد.

ب) در مفهوم پیشرفت، الگوی واحدی برای همه‌ی کشورها توصیه نمی‌شود. چرا که عوامل زیادی همچون جغرافیا، عوامل سیاسی، تاریخی و ... در تعیین این الگو مؤثر می‌باشدند.

ج) الگوهای توسعه، عموماً به تفاوت‌های بومی و محلی کشورها و همچنین به تاریخ، فرهنگ، باورها و ارزش‌های اجتماعی آن‌ها توجه لازم را ندارند که در مفهوم پیشرفت مورد توجه قرار می‌گیرند.

۱۰۳ توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم

کشور از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به شمار می‌رود.

دولت با سیاست‌هایی نظری افزایش بهره‌وری و امنیت اقتصادی، بهبود محیط کسب و کار، برنامه‌ریزی در جهت به کارگیری فناوری‌های نوین، فعالیت‌های بخش تولید و عرضه را بهبود می‌بخشد.

۱۰۴ طبق اصل ۴۸ قانون اساسی یعنی اصل «عدالت منطقه‌ای و استانی»:

«در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، باید تبعیض در کار نباشد به طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.»

۱ ۱۰۵ بیش از نیمی از شعارهای سال به طور مستقیم یا غیرمستقیم به موضوع اقتصاد مربوط است؛ به طور مثال در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب بر مسئله‌ی جهاد اقتصادی و تولید ملی تأکید شده است.

۱ ۹۳ طبق جدول داده شده، نماتوب برای سن علی برابر ۲۴ است.
پس داریم:

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن}}{(\text{قد})^2}$$

$$\text{توان دوم} \times \text{قد} \times \text{نماتوب} = \text{وزن مطلوب} \times \text{برحسب کیلوگرم} \Rightarrow \\ = ۲۴ \times (۱/۸)^2 = ۷۲ / ۷۶ = ۷۸$$

۳ ۹۴ تعداد شغل‌های جدید را X می‌نامیم. بنابراین تعداد بیکاران پس از آن به صورت $X - ۱۲$ خواهد بود.

$$\frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعل}} \times ۱۰۰ = \frac{۱۲ - X}{۱۲ + ۳۸} \times ۱۰۰$$

$$\Rightarrow ۴ = \frac{۱۲ - X}{۵۰} \times ۱۰۰ \Rightarrow ۴ = ۲(۱۲ - X)$$

$$\frac{\text{ساده کردن}}{\text{از طرفین}} \rightarrow ۲ = ۱۲ - X \Rightarrow X = ۱۲ - ۲ \Rightarrow X = ۱۰$$

۴ ۹۵ ابتدا معادله‌ی خط گذرا از دو نقطه‌ی (۱, ۲) و (۵, ۴) را می‌نویسیم:

$$y - ۲ = \frac{۴ - ۲}{۵ - ۱}(x - ۱) \Rightarrow y - ۲ = \frac{۲}{۴}(x - ۱) \Rightarrow y - ۲ = \frac{۱}{۲}(x - ۱)$$

$$\Rightarrow ۲y - ۴ = x - ۱ \Rightarrow ۲y = x + ۳ \Rightarrow y = \frac{۱}{۲}x + \frac{۳}{۲}$$

حال طول نقطه‌ی C، یعنی $x = ۴$ را در این معادله‌ی خط قرار داده و عرض نقطه‌ی C را به دست می‌آوریم:

$$y_C = \frac{۱}{۲}(۴) + \frac{۳}{۲} = ۲ + \frac{۳}{۲} = \frac{۷}{۲} = ۳\frac{۱}{۲}$$

اقتصاداد

۲ ۹۶ انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد، همچنین منابع و امکانات موجود نیز محدود است. این دو نکته [محدودیت] وضعیتی ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن گمیابی می‌گویند. حتی اگر مشکل «کمبود منابع» نداشتم و داشته‌های بشر نامحدود باشد، انسان در بهره‌برداری از این منابع، محدودیت دارد؛ به عبارت دیگر این منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

تعداد محصول $\times$ قیمت محصول = درآمد

$$\text{ریال} = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۰,۰۰۰ = ۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالیانه}$$

$$\text{ریال} = ۲۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌ی کل سالیانه}$$

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود یا زیان

$$(سود) > \text{ریال} = ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۲۴,۰۰۰,۰۰۰$$

۳ ۹۸ «مساربه» قراردادی است که به موجب آن، بانک سرمایه را تأمین و طرف دیگر با آن به تجارت می‌بردazد. در نهایت سود سرمایه بین طرفین تقسیم می‌شود.

۳ ۹۹ در بازار رقابتی به علت زیاد بودن تعداد فروشنده‌گان و خریداران و کوچک بودن رفتار هر یک نسبت به کل بازار، هیچ یک از طرفین به تنها بی‌قیمت‌گذار نیستند.

۱۱۶ وزن بیت در گزینه‌ی (۳): مستفعلن مستفعلن مستفعلن
مستفعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مفتعلن مفعلن // مفتعلن مفعلن

۲) مفعول فاعلتن // مفعول فاعلتن (مستفعلن فعلون // مستفعلن فعلون)

۴) مفعلن فعلاتن // مفعلن فعلاتن

۱۱۷ مفهوم گزینه‌ی (۲): طلب عنایت و توجه از معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نایابداری دنیا

۱۱۸ مفهوم گزینه‌ی (۴): تقابل عشق و عقل

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ستایش دانش‌اندوزی

۱۱۹ مفهوم گزینه‌ی (۱): عاشق باید صبور و باتأمل باشد.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: از لی بودن عشق / عشق در سرشت انسان است.

۱۲۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): قدرت خداوند و

آفرینش انسان از خاک

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) جاودانگی عشق در وجود عاشق

۲) دشواری‌های راه عشق و خون‌ریز بودن وادی عشق

۴) فراوانی دلدادگان معشوق / خاکساری عاشق

جامعه‌شناسی

۱۲۱ ۱) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه‌ی بروز و ظهور می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

۱۲۲ عبارت اول در ارتباط با تعهد و مسئولیت درست است.

عبارت دوم در ارتباط با عدالت و قسط است نه در ارتباط با عقلانیت.

۱۲۳ در استعمال فرانو بیش از آن که از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی استفاده شود، ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۲۴ استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه‌ی قدرت و سلطه‌ی جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۱۲۵ ۱) سکولاریسم پنهان ← پروتستانیسم

اوامنیسم ← تأکید هنر مدرن بر ابعاد جسمانی

سکولاریسم ← اوامنیسم

بررسی گزینه‌ها:

۱) درست - درست - درست

۲) نادرست - درست - نادرست

۳) نادرست - درست - نادرست

۴) نادرست - درست - درست

علوم و فنون ادبی

۱۰۶ ۱) عبارت سؤال، معروف «تاریخ جهانگشا» اثر عظام‌لک جوینی است.

۱۰۷ ۴) خداوندگار مضامین تازه‌ی شعری لقب صائب تبریزی است.

۱۰۸ ۲) «کم شدن به کارگیری حرف نشانه‌ی «مَ» در کنار مفعول» از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی است.

۱۰۹ ۳) استفاده از ردیف‌های طولانی خوش‌آهنگ در شعر دوره‌ی هندی رایج است. (می‌سازد مرا)

۱۱۰ ۲) بند (مشبه‌به) لباس (مشبه) / زدنان (مشبه‌به) لباس (مشبه) (وجه‌شبده: اسیر کردن / ادات تشبیه: —)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رخ (مشبه)، خرمن گل (مشبه‌به)، لطفت (وجه‌شبده)، چون (ادات) / لب (مشبه)، غنچه (مشبه‌به)، کوچک‌دهانی (وجه‌شبده)، چون (ادات)

(۳) لب (مشبه)، جان (مشبه‌به)، پاکی (وجه‌شبده)، می‌مانند (ادات) / رخ (مشبه)، مه (مشبه‌به)، خوبی (وجه‌شبده)، می‌مانند (ادات)

(۴) [من / م] (شناوه) (مشبه)، گل (مشبه‌به)، مشتی زر داشتن (وجه‌شبده)، مانند (ادات) / [من / م] (شناوه) (مشبه)، غنچه (مشبه‌به)، گلبرگ تر در بغل داشتن (وجه‌شبده)، چون (ادات)

۱۱۱ ۱) مجاز: پیاله (مجاز) می (حقیقت)

۱۱۲ ۴) گریه‌ی ابر / چهره‌ی خزان

۱۱۳ ۳) ویرانی، بدینه‌ی (--) / عشق، نامه (--) / بی‌گناه، افتخار (--) / زمستان، کشیدن (--) / آتشین، عالمان (--)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انسانی (--) / درد (--) / خاطرات (--) / گرفتن (--) / نفس‌گیر (--)

(۲) آواره (--) / مرگ (--) / عاطفه (--) / زمانه (--) / زمستان (--)

(۴) باریدن (--) / آتش (--) / انتشار (--) / عاشقان (--) / دربا (--)

قطعیع مصراع سؤال:

شی	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل

قطعیع گزینه‌ی (۱):

تَ	وَلَلَا	خَلَلَ	دَنَ	عَالَلَ	رَسَّهُ	شِيدَ	خَرَّ	وَلَلَا	تَ	وَلَلَا	تَ
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-	ل	-

قطعیع بیت سؤال:

فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن
فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن
فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن
فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن
فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن	فُعَالَتْن

قطعیع بیت سؤال:

۱۳۳ ۴ سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین

لایه‌ی فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده‌ی آن را تشکیل می‌دهند. جهان غرب برای بروز رفت از این بحران (بحran معرفتی)، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسته کرد. شناخت عقلی جدید نیز بیش از دو سده دوام نیاورد. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

۱۳۴ ۳ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق

نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.

۱۳۵ ۱ جنگ‌های صلیبی، مواجهه‌ی اروپاییان با مسلمانان و بالاخره

فتح قسطنطینیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب رعیتی فراهم آمد. حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی که با عنوان پروتستانیسم شناخته می‌شوند، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند.

فلسفه

۱۳۶ ۱ مسائل فلسفی را نمی‌توان با روش تجربی بررسی کرد (رد

گزینه‌های (۲) و (۴)). قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) هر دو درست هستند اما در گزینه (۳) علت این که چرا با روش تجربی نمی‌توان مسائل فلسفی را بررسی کرد ذکر نشده است بلکه مثالی ذکر شده که مثال دلیل نیست.

۱۳۷ ۳ سخنان هراکلیتس آمیخته با ابهام و پیچیدگی بود تا آن جا

که او را «هراکلیت تاریک‌اندیش» خوانده‌اند.

۱۳۸ ۳ یکی از فواید آموختن منطق، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و

خارج کردن آن‌ها از باورهایست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست را از تفکرات غلط تشخیص دهد و راه رسیدن به اعتقدات درست را هموار سازد.

۱۳۹ ۳ سقراط گفت: «آیا کسی پیدا می‌شود که علم و عدالت

فوق‌بشری را پذیرد، اما وجود خدا را نپذیرد؟»

۱۴۰ ۱ کسی که خدا و اموری مثل خدا که غیرمادی هستند را

شناختنی بداند، قطعاً معتقد است که امور محسوس و مادی شناختنی هستند.

۱۴۱ ۴ این‌گونه شناخت را بدان جهت شهودی می‌گویند که قلب

انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند. عارف و سالک الی الله ممکن است بتواند در همین دنیا، آخرت و قسمت‌های مختلف آن از قبیل بهشت و جهنم را مشاهده کند.

۱۴۲ ۴ نمی‌توان برای دانش فلسفه، از نظر زمانی آغازی تعیین کرد.

همان طور که نمی‌توان گفت فلسفه ابتداء در کدام سرزمین پدید آمده است. البته، این سخن درباره‌ی همه‌ی دانش‌ها صدق می‌کند.

۱۲۶ ۱ تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد و پیامد زیر را

به دنبال داشت:

۱- در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

۲- در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

۱۲۷ ۳ شکل‌گیری دولت - ملت‌ها ← پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

برتری صاحبان ثروت ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

انقلاب فرانسه ← پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

۱۲۸ ۱ وابستگی کشورهای استعماری‌زده مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله‌ی استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدیده می‌آورد؛ زیرا کشورهای غربی بعد از آن‌که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعماری‌زده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعماری‌زده را به رسمیت می‌شناسند.

۱۲۹ ۴ نظریه‌پردازان لیرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضمن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

لیرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفته بود.

۱۳۰ ۲ قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان وابسته به قدرت جهانی استعمار بود.

منورالفکران در ایران، اومانیسم را به آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند.

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری به نام منورالفکران در جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته‌ی غرب بودند.

مفهوم امت و ملت اسلامی برای منورالفکران غرب‌گرا منفور یا بی معنا بود و در مقابل به ناسیونالیسم که اندیشه‌ی سیاسی قوم‌گرایانه‌ی غرب متعدد بود، روی آورده بودند.

۱۳۱ ۱ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) پس از جنگ جهانی دوم ... و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت.

(د) هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.

۱۳۲ ۱ در نگاه توحیدی، طبیعت و هرچه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوندی و همه‌ی موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و

به سوی او بازمی‌گردند (در نتیجه طبیعت را ماده‌ی خام و بی جان نمی‌داند).

نگاه (فرهنگ) مدرن، طبیعت را ماده‌ی خام و بی جانی می‌داند که انسان اجازه‌ی هر گونه تصویری را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

در نگاه اساطیری هم، طبیعت ماده‌ی خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.

۱۵۲ رشن جنسی ← وقوع تغییرات مربوط به جنس

بلوغ جنسی ← مرحله‌ای که در آن رشن جنسی رخ می‌دهد.

ویژگی‌های جنسی اولیه ← تغییراتی که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارد.
ویژگی‌های ثانویه ← تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رویت هستند؛
مثل رویش موی صورت در پسران.

۱۵۳ در آماده‌سازی ← ارائه‌ی پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند و زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه‌ی پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار می‌گیرد.
خوگیری ← آفت تمرکز است.

یکنواختی و ثبات نسبی
آشنازی نسبی با محرک
عوامل مانع تمرکز و ایجاد خوگیری
و موضوع مورد توجه

تغییرات درونی محرک
عوامل ایجاد تمرکز
درگیری و انگیختگی
ذهنی

۱۵۴ مراحل حافظه:

۱- رمزگردانی ← به حافظه سپردن
۲- ذخیره‌سازی یا اندوزش ← مدت زمان نگهداری اطلاعات

۳- بازبایی ← به خاطر آوردن اطلاعات ذخیره شده

رمزگردانی در کودکان ← جزء به جزء

رمزگردانی در بزرگسالان ← کلی و خلاصه

۱۵۵ حالت وجود مسئله ← وضعیت موجود

حالت دسترسی به راه حل ← وضعیت مطلوب

روش شروع از آخر، بیشتر در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد.

۱۵۶ ویژگی سبک تصمیم‌گیری تکانشی ← در این سبک، فرد به صورت ناگهانی و باعجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بالاصله با پشمیانی همراه است.

ویژگی سبک تصمیم‌گیری احساسی ← در این سبک، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است.

۱۵۷ سمت چپ پیوستار سلامت ← مرگ و ناتوانی عمدی ناشی از بیماری ← رنگ قرمز

سمت راست پیوستار سلامت ← سلامت کامل و شیوه‌ی زندگی کاملاً سالم ← رنگ سبز

نکته: به جای «سلامت کامل» می‌توانست کلمه‌ی «شیوه‌ی زندگی کاملاً سالم» و به جای کلمه‌ی «مرگ» می‌توانست کلمه‌ی «ناتوانی کامل و شدید» به کار رود.

۱۵۸ انتخاب همسر آینده ← تصمیم فردی

انتخاب رشته‌ی تحصیلی ← تصمیم فردی

انتخاب رئیس شورای شهر (به دلیل انتخابات و رأی مردم) ← تصمیم گروهی

انتخاب بهترین روش حمله در بازی فوتیال (همانند تصویر کتاب که ورزش والیبال را نشان می‌دهد) ← تصمیم گروهی

۱۴۳ شناخت‌های مورد قبول افراد مذکور از ابتدا عبارتند از:

پارمنیدس: تنها عقل

هراکلیتس: تنها حس

سوفسطائیان: هیچ یک معتبر نیست

سقراط و ارسطو: حس و عقل

افلاطون: حس، عقل و شهود

فارابی و ابن سینا: عقل، حس، شهود و وحی

۱۴۴ از نظر ارسطو، انسان یک فصل ممیز و جداگانه به نام

«نطق» یا «تفکر» و «اندیشه‌ورزی» دارد که او را از سایر حیوانات جدا می‌کند.

داروینیست‌ها می‌گویند «انسان چیزی نیست جز یک حیوان مستوی‌القامه.»

از نظر اگزیستانسیالیست‌ها انسان، خودش را به عنوان یک موجود واقعی،

بی‌واسطه درک می‌کند و همین وجود، موضوع فلسفه است.

۱۴۵ ابن سینا در قصیده‌ی عینیه، هجران روح جداسده از

بارگاه کبریایی و گرفتار در دامن طبیعت و دنیا را شرح می‌دهد. وی روح را

کبوتری گرانایه توصیف می‌کند که از آسمانی رفیع به زمین فرود آمده

است. این کبوتر که اکنون در قفس تن محبوس است ...

۱۴۶ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) افتراهایی هستند که از دیرباز به

سقراط نسبت داده‌اند، اما گزینه‌ی (۴) بیانگر یکی از دو اتهام سقراط در

دادگاه است.

۱۴۷ یکی از مسائلی که توجه فلاسفه را به خود جلب کرده، تفاوت

این دو نوع کار (فعل اخلاقی و فعل طبیعی) است. پرسش اصلی این است که

چه ویژگی‌هایی در افعال طبیعی وجود دارد که باعث می‌شود آن‌ها را «افعال

طبیعی» بدانیم؟ در مورد افعال اخلاقی چطور؟ ... آیا اصول اخلاقی بسته به

تحول و تفاوت فرهنگ‌ها و جوامع، متغیر و متفاوت‌اند؟

گزینه‌ی (۲) مصادق فعل اخلاقیست که وظیفه‌ی علمای اخلاق است.

۱۴۸ انسان با مفهوم «اخلاق» آشناست [فطری است و کسب

نمی‌شود] و می‌تواند خوب و بد اخلاقی را درک کند [معنای اخلاق]. همین

مسئله را می‌توان یکی از چهار تمايز انسان از سایر موجودات دانست. این

ویژگی آن قدر مهم است که برخی متفکران انسان را براساس همین ویژگی

تعزیز کرده و گفته‌اند: «انسان موجودی است اخلاقی که حسن و قبح را درک

می‌کند و کارهایی براساس این درک انجام می‌دهد.»

۱۴۹ نیروی عقل انسان می‌تواند در یافته‌های درونی خود تأمل

کرده و از طریق آن به شناخت‌هایی برسد که به آن درون‌نگری می‌گوییم.

۱۵۰ این که در زندگی روزمره اعمالی را انجام می‌دهیم، حاکی از

بدیهی بودن امکان شناخت است، چون بدون شناخت نمی‌توان به ساخت

عمل رسید.

روان‌شناسی

۱۵۱ ویژگی‌های مصاحبه‌ی ساختاریافته:

۱- نام دیگر شظامدار است.

۲- پاسخ‌دهنده با بلی یا خیر و یا انتخاب یکی از گزینه‌ها به سؤال پاسخ می‌دهد.

۳- شبیه پرسش‌نامه است.

۴- بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری در آن وجود دارد.

۵- در همه‌پرسی‌ها معمولاً از آن استفاده می‌کنند.

۲ از آنجایی که در انگیزه‌ی درونی، منبع انگیزشی در خود فعالیت است و پاداش بیرونی به دنبال ندارد، امکان ماندگاری و پایداری آن بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱، ۳ و ۴) این گزینه‌ها اشاره به انگیزه‌ی بیرونی دارند، بنابراین با قطع پاداش به احتمال زیاد، رفتار نیز قطع می‌شود و پایدار نمی‌ماند.

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند - اثر تجربه‌ی گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست.

۳) عوامل مؤثر در حل مسئله علاوه بر تجربه‌ی گذشته، نوع نگاه به مسئله و نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص نیز هست.

۴) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند. به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص اثر نهفته‌گی می‌گویند.